

Autodeterminació i sobirania

PERE ORTÍ

Autodeterminació i sobirania són dos conceptes diferents que cal no confondre. El primer es refereix al dret fonamental de tot poble a triar el seu propi destí. El segon vol dir que la tria ja ha estat feta; és ja la possessió i el gaudi d'aquell dret, el seu exercici sense cap estrany o impertinent que s'hi fiqui pel mig de maneffla.

Jo més m'estimo contraposar autodeterminació i sobirania, que aquella i independència. Independència és un concepte negatiu –en especial si ens ho mirem de la banda dels contraris–, i confús, perquè els catalans no cerquem de ser «independents», sinó **sobirans**, car un poble avui no pot ser independent dels altres pobles del món, sinó que hi hem de ser germans i solidaris, i mantenir-hi una relació de pau i de respecte, diria que de veritable amor; cap poble no pot constituir-se en una illa, en el món d'avui. El mot *independència* passa pel mateix trauc que el de *separatista*, que també és negatiu, i també relatiu; els catalans som i vivim sense cap referent a un particular, al poder del qual ens hàgim de sotmetre o a qui hàgim de viure enganxats, sinó que som i vivim en bona relació amb tot poble de bona voluntat i d'igual a igual.

Quan un poble viu sota la fèrula d'un altre ja de fa anys, la gent d'aquell es confon i acaba per considerar el poble que té damunt, el seu mentor i el seu amo, i se sotmet a les seves regulacions com si res. Oi més, la pràctica de deixar-se regir segrega un costum i a la llarga es converteix en un rentatge de cervell que fa creure al subordinat que aquesta és la seva situació lògica i natural. Situació que només pot ser superada si dins aquest poble hi ha persones clarividents i decidides que facin veure a la massa ensopida i enganyada quina és la seva veritable dignitat: la llibertat, la seva sobirania, dot i privilegi inalienables. Una colla de dons que el poble dominant abans ha corregut a criminalitzar per tal de confondre més el dominat.

Després de llargues tongades de fosc, d'obscurantisme, molt ben articulades pel qui li ha usurpat la sobirania, Catalunya reneix en aquest felix moment de formar consciència del seu dret, mercès a l'acció decidida d'uns homes que han llegit els signes del temps, que han llegit, en aquests signes, el moment de despertar els seus germans. Els catalans, en aquests moments, vivim una veritable renaixença; renaixença al seny i a la justícia envers nosaltres mateixos. Renaixença que ha de donar fruits definitius i encara de més abast que aquella altra que germinà amb el romanticisme.

Aquells dos conceptes (autodeterminació i sobirania) són diferents, sí, però van lligats en un mateix procés, són un abans i un després en la mateixa línia. Allò que ara volem els catalans és centrar la idea del dret a determinar-nos, per després, més endavant, decidir-nos a ser sobirans. El lema que han adoptat uns quants ciutadans de Solsona ho expressa molt bé: **Volem decidir**. Exacte! El de Bellpuig, per citar els dos que jo sé bé, és: **Bepa**, és a dir, **Bellpuig per l'autodeterminació**. La formulació del nostre dret ens donarà un puntal sòlid, ens mesurarem i veurem la força que tenim per a decidir-nos a ser sobirans, formant un tot.

Malgrat la nostra força, necessitem la protecció dels forts del món –d'Europa (?), de l'ONU, dels Estats Units (?), dels pobles del món, en especial d'aquells que pateixen domini com nosaltres–, i tots aquests, si veuen que el poble català ha votat que SÍ al seu dret, estaran en bona disposició d'ajudar-nos. Per sort nostra, el món ja rebutja els aixecaments militars i les guerres; no vull dir que no n'hi hagi, però la gent, el món les rebutgen. Jo sempre he defensat que un grapat de catalans eminents han d'anar a visitar governs representatius del món per explicar-los el nostre cas i perquè després protegeixin la nostra decisió. Vol-dria pensar que això ja es fa.

Entretant, cal fer costat als ciutadans de cada poble de Catalunya que activen

les reunions de cara a preparar la consulta popular. Suportem-los, invitem-hi els desviats, els tant-se-me'n-fum, els porucs, que de gent així n'anem plens a vessar. Fem-hi participar la nostra organització cívica. Per sort, hi ha reunions d'aquest caire en cada poble de Catalunya. Aprofitem el gran moment, siguem-hi tots. Assabentem-nos de quan se celebra la reunió setmanal al nostre poble, i siguem-hi.

I convé molt que hi hagi una catequesi, vull dir una explicació del dret, a la massa ignorant, i d'allò que intentem fer. Cal dir-los que deixin de banda els prejudicis, l'autoodi, els tabús, les pors, les cagarrines de fins ara. Recordeu allò d'aquella senyora catalana que deia al bisbe Deig: «Com podeu dir-nos, vós, que estimem Catalunya?» Catalunya era, és encara, pecat.

Aquesta activitat no la poden portar els ajuntaments, «oficialment», per allò de *¡la Constitución!*, *¡el estado de derecho!*, *¡la unidad!* Aquesta activitat la portem nosaltres, el poble. El poble té una força tremenda quan va unit; el poble és anterior a la constitució i a la *unidad*, és anterior a tots aquests romanços de la Xina. I això és el que temen. Tenen por de la veritat. Aquest va ser tot el soroll amb Ibarretxe, no volien saber la veritat sobre el poble basc. No volen que se sàpiga què vol el poble perquè, aleshores, si hi ha veritable democràcia, cal fer-li cas, ja que és ell, el poble, qui mana. Nosaltres tirem endavant per amor a la veritat i a nosaltres mateixos. I deixeu que es posin nerviosos tant com vulguin posar-s'hi.

I, contra qui va aquesta campanya? Contra ningú. Va a favor dels catalans, a casa seva. I a favor de tots aquells que vulguin ser catalans, a casa dels catalans. Per tal de restituir-los la seva dignitat, que és la seva llibertat, encarnada en la plena sobirania. ♦

